

Jonas Biliūnas

KLIUDŽIAU

Tat buvo nedidelė balta katytė. Jos menkas suliesėjęs kūnelis visas drebėjo nuo šalčio ir baimės; jos plaukai, lietaus sušlapinti ir purvais apskretę, visi kabėjo sustyrę ir pasišiaušę. Radau aš ją lauke, patvoryje pritūpusią, susirietusią, nelaimingą. Mane pamačiusi ji taip gailastingu balsu sumiaukė ir pažiūrėjo akimis, kuriose švietė ir baimė, ir viltis. Ji buvo dar visai visai jaunutė, bet tokia sudžiūvusi. Gal ją atėmė nuo jos motynos žmonės; gal jie pirma norėjo ją įdėti maišiukan ir nunešus int upę įmesti vandenin, bet paskui atnešė laukan, pametė patvorin, kad ji neberastų namų ir nudvėstų badu: pas žmones jau nebebuvo jai vietos; gal jau nebe pirmą dieną ji čia išalkusi ir sušalusi tupi...

Bet kas man darbo? Juk ji niekam nereikalinga...

Ir aš apsidžiaugiau, kaip apsidžiaugia pamatęs kiškį medėjas. O aš juk juo buvau apsitaisęs. Ant pečių turėjau persidėjęs lanką, rankoje nešiau strielas: maniau esąs tikru Amerikos tyrilaukių gyventoju, Kuperio aprašytu. Nors buvau tik antros klesos mokinys, vienok jaučiausi milžinu esąs, kuris, rodės, ir vilkų būrį susitikęs neišsigąstų.

O čia buvo tik maža sudžiūvusi katytė...

Atmatavęs dešimtį žingsnių, atsistočiau, nusiėmiau nuo pečių lanką, įtempiau strielą ir pradėjau taikinti. Liūdnomis akimis žiūrėjo į mane nelaimingas gyvulėlis, tarsi klausdamas, ką aš darau... ir laukė.

Striela sudzimbė ore, ir pamačiau, kaip katytė staiga pervirto kūlio, skaudžiai skaudžiai sumiaukė ir pradėjo stirenti kojytėmis...

Kliudžiau. Kaip tikras medėjas, prilėkiau artyn, bet ūmai pajutau širdyje šaltį ir apsistočiau nustebęs: katytės veidas buvo pervertas neapsakomu skausmu, akys primerktos; ji iš visos dar likusios galios pasistengė atsistoti ant pirmutinių kojų ir pradėjo šliaužti, vilkdama žeme savo kūnelį: kartu vilkosi įlindusi jos krūtinėn striela, o iš žaizdos dideliais juosvais lašais lašėjo ant smėlio sukrekėjęs kraujas.

Nusiminęs, nebežinodamas, ką daryti, atžagaria ranka numėčiau lanką ir strielas ir neatsigręždamas parlėkiau namo. Širdyje jaučiau skausmą ir sunkumą: tarsi didelė didelė našta slėgė krūtinę.

Tik ant trečios dienos drįsau išeiti laukan: katytė gulėjo aukštelinkė, nebegyva. Čia pat prie jos buvo numesti lankas ir strielos. Nutvėręs nuo žemės, lanką ir strielas sulaužiau į šupulius ir toli išmėčiau po lauką. Tik nedrįsau išimti strielos, kuri buvo įsisiurbusi katytės krūtinėn ir dabar stypsojo atsikišusi.

Tai buvo vienatinis mano gyvenime šovinys. Bet laimingas: aš jį ir ligi šiolei dar tebenešioju savo krūtinėje...

1905.V.22